

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 24 października 2022 r.

Poz. 3621

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNK.I.4130.148.2022 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 21 października 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XLVII/446/2022 Rady Miasta w Końskich z dnia 15 września 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, których zarządcą jest Burmistrz Miasta i Gminy Końskie w części dotyczącej § 1 ust. 2, § 2 ust. 1 pkt 1 i 2, § 2 ust. 2, § 3 ust. 1 pkt 1.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Końskich na sesji w dniu 15 września 2022 r. podjęła uchwałę XLVII/446/2022 Rady Miasta w Końskich z dnia 15 września 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, których zarządcą jest Burmistrz Miasta i Gminy Końskie. Uchwała została przekazana do organu nadzoru, który wszczął postępowanie nadzorcze wskazując zapisy budzące wątpliwości.

Rada gminy we wskazanej uchwale w § 1 ust. 1 i 2 wskazała, iż „Za zajęcie 1 m² powierzchni jezdni pasa drogowego dróg gminnych, w celu prowadzenia robót w pasie drogowym, ustala się następujące stawki opłat za każdy dzień zajęcia:

- 1) przy zajęciu jezdni do 20% szerokości - 3,00 zł,
- 2) przy zajęciu jezdni powyżej 20% do 50% szerokości - 5,00 zł,
- 3) przy zajęciu jezdni powyżej 50% do całkowitego zajęcia jezdni - 8,00 zł.

2. Stawki określone w ust. 1 pkt 1 stosuje się także do chodników, placów, zatok postojowych i autobusowych, ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, a nie stosuje do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.”

Zgodnie z art. 40 ust. 9 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1693 obowiązująca do dnia 20 września 2022 r. - zwanej dalej ustawą o drogach) przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 7 i 8, uwzględnia się procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni. Tak więc wysokość stawki za zajęcie pasa drogowego może być zróżnicowana i zależeć od procentowej wielkości zajmowanej szerokości, ale tylko w odniesieniu do jezdni. Kryterium zróżnicowania wysokości stawki w zależności od procentowej wielkości nie dotyczy pozostałych elementów pasa, takich jak określone zostały w § 1 ust. 2 uchwały – tj. „chodników, placów, zatok postojowych i autobusowych, ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, a nie stosuje do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej”. Z brzmienia art. 40 ust. 9 ustawy o drogach wynika, że przy ustalaniu stawek opłat za zajęcie pasa drogowego uwzględnia się kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty; rodzaj elementu zajętego pasa drogowego; procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni; rodzaj zajęcia pasa drogowego; rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym. Wyliczenie zawarte w powyższym przepisie ma charakter wyczerpujący, co oznacza, że rada nie może brać pod uwagę

przy ustalaniu stawek opłat za zajęcie pasa drogowego innych czynników niż wymienione wprost w treści przedmiotowej regulacji.

W § 2 ust. 1 uchwały wskazano, że „Za zajęcie pasa drogowego, w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej, niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, ustala się następujące roczne stawki opłat za 1 m² powierzchni pasa drogowego drogi gminnej, zajęty przez rzut poziomy umieszczonego urządzenia:

- 1) poza obszarem zabudowanym - 7,50 zł,
- 2) w obszarze zabudowanym - 20,00 zł,
- 3) na drogowym obiekcie inżynierskim - 100,00 zł,
- 4) przy umieszczaniu urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej ustala się jednakową stawkę – 10,00 zł obowiązującą we wszystkich miejscach określonych w punktach 1-3.”

W § 3 ust. 1 pkt 1 uchwały wskazano, iż „ Za każdy dzień zajęcia pasa drogowego, w celu umieszczenia w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam ustala się następujące stawki opłat za 1 m² powierzchni:

- 1) pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy obiektu handlowego lub usługowego:
 - poza terenem zabudowanym - 0,50 zł,
 - w terenie zabudowanym - 0,50 zł.”

W ocenie organu nadzoru różnicowanie wyrażone w § 2 ust. 1 oraz § 3 ust. 1 pkt 1 uchwały na obszar zabudowany i niezabudowany pozostaje w sprzeczności z art. 40 ust. 8 i 9 ustawy o drogach. Analiza treści tego przepisu prowadzi do jednoznacznego wniosku, że wśród okoliczności jakie rada może brać pod uwagę przy ustalaniu wysokości stawki za zajęcie 1 m² pasa drogowego nie znajdują się okoliczność, że dana droga leży w terenie zabudowanym lub niezabudowanym. Enumeratywne wyliczenie kryteriów w art. 40 ust. 9 ustawy o drogach oznacza, że rada ustalając stawki opłat nie może brać pod uwagę żadnych innych czynników niż te, które zostały wymienione w tym przepisie. Wyjście poza upoważnienie ustawowe stanowi rażące naruszenie prawa, którego efektem pozostaje konieczność wyeliminowania takiej regulacji z porządku prawnego.

W § 2 ust. 2 uchwały rada wskazała, że „Roczne stawki opłat w wysokości określonej w ust. 1 obejmują pełny rok kalendarzowy umieszczenia urządzenia w pasie drogowym”. Zgodnie z art. 40 ust. 5 powoływanej wyżej ustawy o drogach opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim. Wskazany przepis nie odnosi się do "roku kalendarzowego" umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, a ogólnie do "roku". Zatem wprowadzenie w § 2 ust. 2 zaskarżonej uchwały przymiotnika "kalendarzowy" jest dodaniem określenia nieprzewidzianego ustawą upoważniającą. Nieuprawnione jest użycie w uchwale rady pojęcia "rok kalendarzowy", gdyż modyfikuje treść ustawowego pojęcia "rok" jako okresu pobierania opłaty, określonego w art. 40 ust. 5 ustawy o drogach. Początek roku kalendarzowego zawsze przypada na 1 stycznia i nie musi się pokrywać z początkiem zajęcia pasa drogowego. Wskazując na pełny rok kalendarzowy rada przekroczyła granice upoważnienia ustawowego polegającego na przyjęciu w odmiennych od ustawowych zasad określania wysokości stawek opłat rocznych.

Mając na uwadze powyższą argumentację stwierdzić należy, że wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w wyżej wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Świętokrzyski

Zbigniew Koniusz